

“AZƏRBAYCANIN MƏDƏNİ İRSİ İLƏ BAĞLI MÜHAZİRƏLƏRİM BÖYÜK MARAQ DOĞURUR”

SEULUN FƏXRİ VƏTƏNDAŞI OLAN AZƏRBAYCANLI XANIM

SÖHBƏTLƏŞDİ

AYGÜN ƏZİZ
aygunaziz@kaspi.az

Rahil Əhmədova:
“Koreyada Azərbaycan vətəndaşlığını qoruyub saxlamaq mənim üçün yalnız hüquqi bir status deyil, eyni zamanda içimdəki kimlik və mənlik hissənin bir təzahürüdür. Hər dəfə pasportuma baxanda, bu, mənim kim olduğumu və haradan gəldiyimi xatırladır”.

Asiya ölkələrinə olan marağı onu Cənubi Koreyaya qədər aparıb. O, bu ölkədə tək təhsil almaqla kifayətlənməyib. Azərbaycanı tanımaq üçün təmənnəsiz fəaliyyət göstərmişdir. Hətta Seul Universitetinin Pedaqoji Kolleji tərəfindən təşkil edilən müəllimlər üçün mədəni müxtəliflik üzrə ixtisaslaşdırma kursunu bitirib və Seul şəhərinin bütün ibtidai, orta və ali məktəblərində mədəni müxtəliflik və Azərbaycan mədəniyyəti ilə bağlı təhsil verir.

Müasirliyimiz Koreyadakı Azərbaycan icmasının üzvü, Seul şəhərinin fəxri vətəndaşı Rahil Əhmədovadır. O, artıq 10 ildən çoxdur ki, Koreyada multikultural cəmiyyət haqqında dərs deyir, həmçinin Seul meriyasının xarici ölkələr üzrə təlimatçısıdır.

Qubadlıda anadan olub. Məcburi köçkün kimi Bakıya gəlib və orta məktəbi burada bitirib. Daha sonra Azərbaycan Dillər Universitetinin (ADU) koreya-İngilis dili tərcümə fakültəsində təhsilini davam etdirib. Bir il sonra - 2008-ci ildə Koreya Dövlət Təqaüd Proqramı vasitəsilə Cənubi Koreyaya yollanıb. Keimyung Universitetinin bakalavr, Kyunpuk Milli Universitetinin isə magistratura pilləsini bitirib. Həmyerlimiz Cənubi Koreyada multikulturalizm və əcnəbi sakinlərin inteqrasiyasına dəstək sahəsində göstərdiyi xidmətlərə görə 2023-cü ildə Seul şəhərinin fəxri vətəndaşı adına, eləcə də Koreya Gender Bərabərliyi və Ailə Nazirliyinin mükafatına layiq görülmüşdür.

“XARİCİLƏR VƏ ÇOXMİLLƏTLİ AİLƏLƏRƏ KÖMƏK ETMƏK İSTƏYİRDİM”

● **Rahil xanım, bu il Cənubi Koreyadakı fəaliyyətinizin 16 ili tamam olacaq. Bu ölkəyə marağınız necə yarandı?**

● Uşaqlıqdan Asiya ölkələri ilə maraqlanırdım. ADU-da tərcümə fakültəsində Koreya dili bölümü yeni açılmışdı. O fəaliyyəti seçəndə ətrafımdakılar təəccüblənmişdilər. Təsəvvür edin, Koreya deyəndə Çin və Yaponiya ilə qarışdırılan bir dövrədən bəhs edirik. Həmin vaxt dost-tanış deyirdi ki, Koreya dilini öyrənib iş tapa bilməyəcəksən. Mən isə ixtisasımı sevir, təhsil aldığıma karyerəmlə bağlı daha çox planlar qururdum. Koreya Dövlət Təqaüd Proqramına müraciət etdim və təhsilimə burada davam etdim. Əslində, magistraturam

bitirib, iş təcrübəsi qazandıqdan sonra Azərbaycana qayıtmağı planlayırdım. Amma işləyərkən həyat yoldaşımın tanış oldum və ailə qurub bu ölkədə yaşadıq.

● **İş təcrübəsi qazanmaq üçün başladığınız fəaliyyət sizi Seul şəhərinin fəxri vətəndaşı, Koreya Gender Bərabərliyi və Ailə Nazirliyinin xüsusi mükafatına qədər aparıb...**

● Bəli. Bu ad 10 il ərzində Koreya Respublikası nazirliklərinin nəzdində multikulturalizmlə bağlı siyasətlərin təklif edilməsi, multikultural problemlər haqqında məlumatlılığın artırılması və ölkədə əcnəbi sakinlərin sabit məskunlaşmasına dəstək vermək kimi sahələrdə göstərdiyim xidmətlərimə görə verilib. Koreya uzun illər təkmilləti ölkə olub.

Mən də burada yaşayan çoxmillətli ailələr və xaricilərin rifahını yaxşılaşdırmaq üçün çalışırdım. Çünki ətrafımdakı xaricilər və çoxmədəniyyətli ailələrin çətinliklərini yaxından izləyir, onlara kömək etmək istəyirdim. Hazırda Koreyada təkmilləti ölkə əhəmiyyətində deyil, deyir. Artıq dövlət çoxmillətliyi siyasət kimi irəli sürməyə başlayıb. Bu istiqamətdə nailiyyətlərin tərkibində komitələr fəaliyyət göstərir. Mən də Gender Bərabərliyi və Ailə Nazirliyində Çoxmillətli ailələr komitəsinin üzvüyəm. Komitə vasitəsilə Cənubi Koreyada yaşayan xaricilər və xaricilərlə ailə quran koreyalılar, onların uşaqları ilə bağlı layihələr irəli sürürük. Mən də cənubi koreyalı ilə evliyəm, bizim də övladımız bu kateqoriyaya daxildir. Cənubi Koreyada yaşayan xaricilərin hamısı yaxşı yerlərdə işləyir, hətta vizasız yaşayanlar

çoxdur. Bu, getdikcə dövlətə problemlər yaratmağa başlayır. Nazirliyin üzvü olaraq çalışırıq ki, orada diqqətdən kənar qalan xaricilərin yaşayışını düzəldək.

“ÖZÜMÜZÜ TANITMASAQ, HEÇ KİM BİZİ TANIMAYACAQ”

● **Cənubi Koreya nə üçün əhəmiyyətli deyilənlərə və çoxmillətli ailələri təbliğ etməyə başlayıb?**

● Çünki burada uşaq doğumu çox aşağı səviyyədədir və yaşlıların sayı həddindən artıq çoxdur. Əgər belə davam edərsə, Cənubi Koreya bir neçə il ərzində ciddi təhlükə ilə üz-üzə qalacaq.

Mən dərslərimdə öz ölkəmizi misal gətirirəm. Biz

● **Siz həm də Cənubi Koreya Ədliyyə Nazirliyində Koreyaya adaptasiya olmağa çalışan digər xaricilərin mentoru kimi fəaliyyət göstərsiniz. Bu fəaliyyətinizdə məqsədiniz nədir?**

● Bu rol mənə onların qarşılaşdığı çətinlikləri daha yaxşı anlamaq və onlara uyğun dəstək göstərmək imkanı yaradır. Öz təcrübələrimdən istifadə edərək, onlara həm Cənubi Koreya cəmiyyətinə inteqrasiya yollarını göstərir, həm də öz mədəniyyətlərini unutmadan bu ölkədə uğur qazanmağın mümkün olduğunu izah etməyə çalışıram. Mentorluq fəaliyyətimdə əsas məqsədim xaricilərin həyatlarını asanlaşdırmaq və Koreyada özlərini evlərindəki kimi hiss etmələrinə töhfə verməkdir. Müəllimlərimdə və tədbirlərdə tez-tez verdiyim mesaj budur ki, hər birimiz öz mədəniyyətimizin daşıyıcısıyıq. Əgər yaşadığımız cəmiyyətdə özümüzü tanıtmısaq, heç kim bizi tanımayacaq. Koreyada yaşamaq çətin olsa da, öz köklərimizi unutmamaq və yerli cəmiyyətə inteqrasiya olmaq həm hüququmuz, həm də vəzifəmizdir. Bu mesajlar adaptasiya olmaqda çətinlik çəkən çoxmədəniyyətli ailələr üçün motivasiya rolunu oynayır. Onlara göstərməyə çalışıram ki, hər bir insan öz mədəniyyətini yaşatmaqla həm özü, həm də cəmiyyətə dəyər qatır.

tolerant ölkəyə, başqasının dilinə, dininə və irqinə görə onlara qarşı ayrı-seçkilik etmərik. Bunu eşidən koreyalı müəllimlər də öz tələbələrini danışırlar. Məlumat zəncir kimi paylaşırlar və açıq fikirlili cəmiyyət ortaya çıxır. Bu, Cənubi Koreya hökumətinin hazırda yürütdüyü siyasətdir. Bunun sayəsində Cənubi Koreya həm çoxmillətli ölkəyə çevriləcək, həm də əhəlinin sayı azalmayacaq. Bu sahədə gördüyüm işlər Cənubi Koreya hökuməti tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Bundan əlavə, media vasitəsilə bu bilgiləri yaymağa çalışıram.

● **Rahil xanım, özünüzdə qeyd etdiniz ki, koreyalılara təlim keçərkən ölkəmizi misal gətirirsiniz. Təlimlərinizdə ailə dəyərlərimizdən danışır, hətta Cirtədanın nağılı belə Cənubi Koreya radiosunda təqdim edirsiniz. Geri dönüşləri necə alırsınız?**

● Cənubi Koreyanın dövlət televiziyası və radiosuna tez-tez dəvət alıram. Hətta bir dəfə Azərbaycana həsr olunan verilişdə 40 dəqiqə ərzində ölkəmizin qədim tarixi, coğrafiyası, zəngin mədəni irsi və Qarabağ müharibəsi barədə məlumat vermişdim. Əslən Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindən olduğumu, erməni işğalı nəticəsində dörd yaşında olarkən doğma vətənimdə məcburi köçkünləyə çevrildiyimi, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı danışmışdım. “Bayatılar” mahımızı ilk dəfə Cənubi Koreya radiosunda səsləndirdik. Koreyalılar çox sevdilər və yenidən eşitmək istədilər. Bununla yanaşı, 2-3 həftədən bir nağılımızı danışmaq üçün məni dövlət kanalı olan KBS radiosuna dəvət edirlər. Nağıllarımızı Koreya dilinə tərcümə edib danışırıq. 2008-ci ildə Cənubi Koreyaya ilk dəfə gələndə ölkəmizi tanıyan demək olar ki, yox idi. Bu, mənə pis təsir edirdi. Düşündüm ki, buradayam və ölkəmizi düzgün şəkildə tanımaq borcumdur. Əlbəttə, o vaxt indiki kimi imkanlarım yox idi, tələbə idim. Amma qəzetlərə yazılar verir, Azərbaycandan gəldiyimi xüsusi vurğulayırdım. Cənubi Koreyada ölkəm üçün təmənnəsiz gördüyüm işlər həddindən artıq çoxdur. Məsələn, universitetlərdə hər dəfə mühazirə keçəndə ilk 5-10 dəqiqə mütləq Azərbaycan haqqında danışır, sonra öz mövzuma keçirdim. İndi Azərbaycan deyəndə heç kim təəccüblənmir.

“İNDİ AZƏRBAYCAN DEYƏNDƏ HEÇ KİM TƏƏCCÜBLƏNMİR”

● **Bu fəaliyyətlərinizlə yanaşı, Cənubi Koreya prezidenti və xanımı ilə reklam filminə də çəkilmisiniz.**

● Bəli, Gender bərabərliyi və Ailə Nazirliyindən biza zəng edib Prezident Sarayına dəvət edildim. Oraya daxil olmaq, Prezident və xanımı ilə reklam filminə çəkilmək mənim üçün yuxu kimi idi. Uşaqların içində ən balacası qızım Arin idi. Prezident xanımı qızımı qucağına aldı. Prezident Sarayında çəkilən dörd dəqiqəlik bayram təbriki videosunda Prezident Yun Sok Yol və birinci xanım Kim Kon Hi ilə birlikdə iştirak etdik.

● **Rahil xanım, özünüzdə qeyd etdiniz ki, koreyalılara təlim keçərkən ölkəmizi misal gətirirsiniz. Təlimlərinizdə ailə dəyərlərimizdən danışır, hətta Cirtədanın nağılı belə Cənubi Koreya radiosunda təqdim edirsiniz. Geri dönüşləri necə alırsınız?**

● Cənubi Koreyanın dövlət televiziyası və radiosuna tez-tez dəvət alıram. Hətta bir dəfə Azərbaycana həsr olunan verilişdə 40 dəqiqə ərzində ölkəmizin qədim tarixi, coğrafiyası, zəngin mədəni irsi və Qarabağ müharibəsi barədə məlumat vermişdim. Əslən Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindən olduğumu, erməni işğalı nəticəsində dörd yaşında olarkən doğma vətənimdə məcburi köçkünləyə çevrildiyimi, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı danışmışdım. “Bayatılar” mahımızı ilk dəfə Cənubi Koreya radiosunda səsləndirdik. Koreyalılar çox sevdilər və yenidən eşitmək istədilər. Bununla yanaşı, 2-3 həftədən bir nağılımızı danışmaq üçün məni dövlət kanalı olan KBS radiosuna dəvət edirlər. Nağıllarımızı Koreya dilinə tərcümə edib danışırıq. 2008-ci ildə Cənubi Koreyaya ilk dəfə gələndə ölkəmizi tanıyan demək olar ki, yox idi. Bu, mənə pis təsir edirdi. Düşündüm ki, buradayam və ölkəmizi düzgün şəkildə tanımaq borcumdur. Əlbəttə, o vaxt indiki kimi imkanlarım yox idi, tələbə idim. Amma qəzetlərə yazılar verir, Azərbaycandan gəldiyimi xüsusi vurğulayırdım. Cənubi Koreyada ölkəm üçün təmənnəsiz gördüyüm işlər həddindən artıq çoxdur. Məsələn, universitetlərdə hər dəfə mühazirə keçəndə ilk 5-10 dəqiqə mütləq Azərbaycan haqqında danışır, sonra öz mövzuma keçirdim. İndi Azərbaycan deyəndə heç kim təəccüblənmir.

“2008-ci ildə Cənubi Koreyaya ilk dəfə gələndə ölkəmizi tanıyan demək olar ki, yox idi. Bu, mənə pis təsir edirdi. Düşündüm ki, buradayam və ölkəmizi düzgün şəkildə tanımaq borcumdur.”

● **Koreyalılar ölkəmizlə bağlı daha çox nə təəccüblənirlər?**

● Məktəblərdə Azərbaycanın mədəni irsi ilə bağlı mühazirələrini böyük maraq doğurur. Tələbələrə Azərbaycan xalqlarının incə naxışlarından tutmuş muğamın fəlsəfi dərinliklərinə qədər bir çox mövzu haqqında danışırıq. Bir dəfə tələbələrəndən biri dərslərdən sonra mənəndən muğam dinləmək üçün tövsiyələr istəmişdi. Digər bir tədbirdə isə tələbələr Azərbaycan xalqlarının tarixi və onların UNESCO tərəfindən qorunması ilə bağlı suallar vermişdilər. Bu cür marağın gələcəkdə iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin daha da güclənməsinə töhfə verəcəyinə inanıram. Müəllimlərim tək Azərbaycan mədəniyyəti ilə bağlı deyil. Tələbələrə Azərbaycanın qədim İpək Yolu üzərində yerləşdiyini, Şərqi və Qərbi arasında körpü rolunu oynadığını izah edirəm. Bu, tələbələrə Azərbaycanın beynəlxalq ticarət və mədəni mübadilə baxımından nə qədər strateji əhəmiyyətə malik olduğunu daha yaxşı anlamalarına kömək edir. Bir dəfə dərs vaxtı tələbələrəndən biri Şəki haqqında sual verdi və bu rayondakı abidələri görmək istədiklərini bildirdi. Din mövzusunda toxunarkən, Azərbaycanın multikultural və tolerant cəmiyyət quruluşundan danışmağa xüsusi diqqət yetirirəm. Müəllimlərimdə İslamın Azərbaycandakı rolu, eləcə də xristianlıq və yəhudi icmalarının tarixindən bəhs edirlər. Onlar Azərbaycanın həm qədim məscidləri, həm də kilsələri və sinaqoqları ilə zəngin bir ölkə olduğunu öyrənəndə, bu mədəni müxtəliflikdən təsirlənirlər. Azərbaycanın dini və tarixi irsi ilə bağlı bu cür müzakirələr koreyalı tələbələrdə həm təəccüb, həm də rəğbət oyadır. Onlar Azərbaycanı yalnız tarixi baxımdan deyil, həm də mədəni və dini tolerantlıq nümunəsi kimi tanımağa başlayırlar.

● **Adətən, xarici ölkədə yaşayanlar öz dilini unutmaqdan, övladının dili bilməməsindən narahatlıq keçirirlər.**

● Övladım Koreya cəmiyyətində yaşadığı üçün bu dilin təsirinə daha çox məruz qalıb. Amma mən onunla hər gün Azərbaycan dilində danışır, nağıllarımızı öz dilimizdə öyrədirəm. Azərbaycan dilini yaşatmaq, övladına da ana dilini öyrətmək ən böyük missiyamdır. Övladımın Azərbaycan dilini öyrənməsi və yaşatması mənim üçün ən vacib məsələlərdən biridir. İnanıram ki, bir insan öz köklərini qoruduğu müddətcə, harada yaşamasından asılı olmayaraq, kimliyini unutmur. Qızımın Azərbaycanlı olduğunu dərk etməsi, mədəniyyətimizi və dilimizi sevməsi üçün hər gün əlimdən gələni edirəm. Axı dilimizi qorumaq, mədəniyyətimizi yaşatmaq gələcək nəsillərimizə ötürəcəyimiz ən böyük mirasdır.

● **16 ildir Cənubi Koreyada yaşamağınıza baxmayaraq, vətəndaşlıq üçün müraciət**

“AZƏRBAYCANIMLA OLAN ƏN DƏRİN BAĞIM VƏ ƏN BÖYÜK QÜRURUM...”

● **Adətən, xarici ölkədə yaşayanlar öz dilini unutmaqdan, övladının dili bilməməsindən narahatlıq keçirirlər.**

● Övladım Koreya cəmiyyətində yaşadığı üçün bu dilin təsirinə daha çox məruz qalıb. Amma mən onunla hər gün Azərbaycan dilində danışır, nağıllarımızı öz dilimizdə öyrədirəm. Azərbaycan dilini yaşatmaq, övladına da ana dilini öyrətmək ən böyük missiyamdır. Övladımın Azərbaycan dilini öyrənməsi və yaşatması mənim üçün ən vacib məsələlərdən biridir. İnanıram ki, bir insan öz köklərini qoruduğu müddətcə, harada yaşamasından asılı olmayaraq, kimliyini unutmur. Qızımın Azərbaycanlı olduğunu dərk etməsi, mədəniyyətimizi və dilimizi sevməsi üçün hər gün əlimdən gələni edirəm. Axı dilimizi qorumaq, mədəniyyətimizi yaşatmaq gələcək nəsillərimizə ötürəcəyimiz ən böyük mirasdır.

● **16 ildir Cənubi Koreyada yaşamağınıza baxmayaraq, vətəndaşlıq üçün müraciət**

